

Tisková konference ČNB
Směňárny 2014

Ing. Jiří Rusnok
člen bankovní rady ČNB

18. srpna 2014

Česká národní banka:

- **Uděluje** směrníkům povolení k činnosti
- **Dohlíží** nad držiteli tohoto povolení
- **Vyřizuje** stížnosti klientů
- **Navrhuje** změny v oblasti legislativy
- **Zodpovídá** dotazy veřejnosti

Počet směnáren v ČR k 1.8.2014

ČR: 3361 směnárenských provozoven

PRAHA: 786 směnárenských provozoven

V Praze je téměř 70 % směnáren nebankovních.

**Příjmy a výdaje ze zahraničního cestovního ruchu
realizované prostřednictvím směnáren:**

Příjmy : cca 46 mld. Kč

Výdaje: cca 26 mld. Kč

Získání licence směnárníka

- K získání licence musí žadatel splnit podmínky stanovené zákonem (sídlo v ČR, 18 let, maturita, důvěryhodnost,...)
- Jednotlivé žádosti se posuzují ve správním řízení
- Počet držitelů licencí směnárníka v roce 2014:

971 licencí

- ČNB **ročně** udělí řádově **jednotky** licencí (8 licencí od začátku roku 2014)

Dohled nad směnárnami

- **Kontroly na místě**

- ČNB ověřuje, zda kontrolovaná osoba zabezpečila, že její zaměstnanci jsou držiteli osvědčení o absolvování odborného kurzu o rozpoznávání bankovek a mincí podezřelých z padělání nebo pozměňování, vydaného ČNB
- Kontroly na místě se provádějí nejen u držitelů povolení k činnosti směnárníka, nýbrž i u osob v dané oblasti neoprávněně podnikajících
- Kontroly jsou prováděny jednak podle plánu kontrol, jednak jako kontroly mimořádné
- ČNB má zastoupení v jednotlivých regionech, díky čemuž je výkon kontrol na místě rozdělen rovnoměrně a pokrývá území celé republiky
- Jsou-li zjištěna porušení příslušných právních předpisů, kontrolovaná osoba je vyzvána k jejich odstranění, popř. je s ní zahájeno správní řízení o sankci, a sice v závislosti na závažnosti zjištěných porušení

Počet ukončených kontrol na místě v letech 2011 – 2013

ROK	POČET UKONČENÝCH KONTROL
2011	178
2012	155
2013	174

- Kontroly na místě jsou vykonávány jednak prostřednictvím inspektorů ústředí ČNB, jednak prostřednictvím inspektorů územních pracovišť a poboček ČNB
- Výkon kontroly na místě neznamena provedení kontroly jedné provozovny; jeden subjekt může vykonávat svou činnost ve více provozovnách

Dohled nad směnárnami

- **Dohled na dálku:** plnění informační povinnosti, šetření stížností

Pokuty

ROK	POČET POKUT	CELKOVÁ VÝŠE POKUT
2011	72	3 411 000 Kč
2012	67	1 654 000 Kč
2013	81	916 000 Kč

Nejvyšší pokuty byly uděleny za nesdělování výše protihodnoty před ukončením směnárenské transakce, a to především u pražských směnáren.

Ochrana spotřebitele

- Je ochranou **před klamavými či zavádějícími informacemi** a klamavým jednáním provozovatele vůči spotřebiteli
- Při směně peněz se **kontroluje poskytování správných a jednoznačných informací o kursu a poplatcích** – písemné informace vyvěšené v prostoru provozovny a ústní informace sdělované pokladníkem
- Dále se **kontroluje poskytnutí předsmělných informací obsahujících údaje o směňované částce, platném kursu, případných poplatcích a výši protihodnoty**; následně potom potvrzení o provedení směny, kde by se údaje měly shodovat s údaji na předsmělných informacích

Počet stížností

- Počet podání veřejnosti roste

OBDOBÍ	POČET STÍŽNOSTÍ
1.Q.2013	44
2.Q.2013	45
3.Q.2013	80
4.Q.2013	49
CELKEM ROK 2013	218
1.Q.2014	45
2.Q.2014	53
3.Q.2014	37
CELKEM ROK 2014	135

Nejčastější problémy

- Spotřebitelé si stěžují na **výši kursu, na poplatek, o kterém nevěděli, a na odmítnutí provedení storna transakce**
- ČNB všechna podání šetří, kontroluje, zda byly poskytnuty **předsmluvní informace, zda souhlasí nejen s dokladem o směně ale i s informacemi vyvěšenými v provozovně, kontroluje, zda kursovní lístek není zaměnitelný s výhodnějšími směnnými podmínkami a na základě zjištění zasílá výzvy k nápravě**
- Průběžné nápravy jak u kursovního lístku, tak v předsmluvních informacích byly dosaženy **bez zahájení správního řízení**

Nejčastější problémy II.

- Nedostatky v oblasti informování klientů o směnných kurzech a úplatě za službu
- Neplnění povinnosti absolvování odborného kurzu o rozpoznávání bankovek a mincí podezřelých z padělání nebo pozměňování
- Nedostatky v oblasti plnění informační povinnosti vůči ČNB (informace o objemu směnářenských obchodů)
- Neoznamování změn podstatných údajů uvedených v žádosti o udělení povolení či směnářenských provozoven
- Neproškolení zaměstnanců
- Chybějící či neúplná identifikace a kontrola klienta
- Nedostatky v systému vnitřních zásad

Legislativní základna

1. listopadu 2013 došlo k úpravě zákona č. 277/2013 Sb., o směnárenské činnosti.

- Ustanovení zákona k ochraně klientů:
 - kurzovní lístek – vždy nejméně výhodný kurz
 - výhodnější podmínky směny – nesmí být zaměnitelné
 - informace před provedením obchodu
 - doklad o provedení obchodu
- Návrh změn legislativy – vyhodnocení stávající úpravy a spolupráce s MF ČR

Snaha ČNB o zlepšení situace

- **Za současného znění zákona o směnářenské činnosti**
 - Posílit kontroly především k možné zaměnitelnosti kursovního lístku s výhodnějšími směnnými podmínkami s využitím vydaného výkladu
 - Podporovat samoregulační snahy provozovatelů směnáren – příprava založení asociace a vydání etického kodexu
 - Posilovat povědomí zahraničních turistů o pravidlech směnářenské činnosti v ČR – Desatero pro klienta směnárny
- **Iniciovat možnost změn v legislativě**

Děkuji za pozornost

www.cnb.cz

Jiří Rusnok
Člen bankovní rady ČNB